

**PROGRAMKATEGORI 13.70, KAPITTEL 572 RAMMETILSKUDD TIL FYLKESKOMMUNER
RAMMETILSKUDD TIL DRIFT AV BÅTRUTER (HURTIGBÅTER)**

I 2018 ble det innført en ny delkostnadsnøkkel for båtruter og ferjesamband i inntektssystemet for fylkeskommunene. For båtruter gikk fylkeskommunene fra en ren refusjonsordning til en fordeling hovedsakelig basert på antall km kystlinje. Dette oppfattes som høyst tilfeldig, og har ført til store omfordelingsvirkninger i forhold til den tidligere fordelingen.

Vi står overfor en situasjon hvor et kriterium som av KMD er vurdert å ha høy validitet for landet, slår veldig skjevt ut for enkeltfylker. Rogaland fylkeskommune (RFK) vurderer det slik at validiteten eller mangelen på validitet er svært ujevnt fordelt?

RFK er tydelig på at det nye hovedkriteriet ikke speiler reelle utgiftsbehov. RFK er fra før den fylkeskommunen i landet som har lavest frie inntekter korrigert for variasjoner i utgiftsbehov (93 pst i 2017), og fylkeskommunen har ikke marginer til å takle store uforutsette utslag som ikke er forankret i realiteter.

Når det gjelder omfordelingsvirkninger mellom fylkeskommunene, kan dette illustreres slik:

	<i>IS 2017 (funksjon 732 i 2013-2015)</i>	<i>IS 2017 i 2018- kroner (1,026)</i>	<i>IS 2018 (nye kriterier)</i>	<i>Utslag i kr</i>
0100 Østfold	6 430	6 597	19 873	13 276
0200 Akershus	71 402	73 258	35 197	-38 061
0300 Oslo	-	-	6 653	6 653
0400 Hedmark	-	-	-	-
0500 Oppland	-	-	-	-
0600 Buskerud	-	-	2 224	2 224
0700 Vestfold	-	-	19 761	19 761
0800 Telemark	29 294	30 056	24 329	-5 727
0900 Aust-Agder	4 930	5 058	25 737	20 679
1000 Vest-Agder	57	58	31 865	31 807
1100 Rogaland	193 670	198 705	80 870	-117 835
1200 Hordaland	136 629	140 181	139 192	-989
1400 Sogn og Fjordane	132 650	136 099	99 559	-36 540
1500 Møre og Romsdal	74 733	76 676	126 655	49 979
5000 Trøndelag	96 463	98 971	189 788	90 817
1800 Nordland	389 958	400 097	336 917	-63 180
1900 Troms	84 089	86 275	87 905	1 630
2000 Finnmark	122 798	125 991	98 557	-27 434
	1 343 103	1 378 024	1 325 082	

De røde er «taperne», som taper mer enn 10 mill. kroner årlig, og som ikke får dekket etablert tjenestenivå for båtruter. De grønne er «vinnerne». Her ser vi at enkelte fylkeskommuner får flere titalls millioner kroner i merinntekter uten å ha noe særlig utgifter å vise til i perioden 2013-2015. Fylkesordføreren i Rogaland mener dette er ulogisk og prinsipielt betenkelig.

Tabellen viser at Rogaland fylkeskommune får et tap (før korreksjoner) på 117,8 mill. kroner, og står igjen med om lag 40 prosent dekning sett i forhold til dokumenterte utgifter i perioden 2013-2015.

Rogaland fylkeskommune er opptatt av å få rimelig kompensasjon for eget utgiftsbehov. En kikk på norgeskartet gir en klar indikasjon på hvorfor kystlinjekriteriet er et stort problem for Rogaland, som

har en særpreget kystlinje sammenlignet med andre fylker, karakterisert av et bredt og dypt Ryfylkebasseng og lange fjorder inn til tettstedene i distriktene.

Fylkets geografi og reisevanemønster – blant annet for reiser til og fra arbeid og skole, er slik at Rogaland har et uomtvistelig behov for å opprettholde tidseffektiv kollektivtransport til sjøs. Det nye (lavt vektete) kriteriet for skolereiser med båt illustrerer dette godt, med over 3,3 ganger høyere utgiftsbehov enn gjennomsnittsfylket. Etablerte hurtigbåtruter i Rogaland har betydelig volum og omfang. Dersom det nye kriteriesettet for båtruter ikke endres når inntektssystemet skal gjennomgås på nytt, vil kriteriene innebære en alvorlig og langvarig finansiell ubalanse for Rogaland.